

Var altsaa Gradationen i Eiendoms-Quantiteten det Bestemmende, maatte jo her nu være skeet en Forrokkelse, thi, da 25 Lønder frit Hartkorn eksisterer ikke mere, men for Dieblirket er usrit Hartkorn, eller vil være det, naar Loven træder i Kraft, saa vilde, i Fald det var fra Eiendomsgradationen, at der var gaaet ud, den Feil være indtruffen, at den mindre Besidder, som efter dette Princip skulde være den mindre Berettigede, var Berettiget, medens den mere Besiddende var udelukket, ligesom ogsaa enhver Betragtning, der hidtildags har været gjort gjældende, indtil de ærede Kronjurister nu dennegang have været adspurgte, er gaaet ud fra, at det ikke var Eiendomsquantiteten, men Eiendomsqualiteten, som bestemte Valgforfjellen, men Eiendomsqualitetens Forskjellighed er nu oplyst idetmindste for dem, som ikke ere Sædegaardbesiddere; her ere altsaa idetmindste Nogle, som factiff ere udelukkede. Der er mellem dem, der for Dieblirket vælge, Personer, som ikke besidde Sædegaarde, men som besidde 25 Ldr. skattefrit Hartkorn; de kunne altsaa ikke mere vælge. Det forekommer mig, som om den ærede Indenrigsminister giver Tegn til, at der ingen Saadanne skulde være, men jeg har kun fremsørt denne Bemærkning nu strax, for at det maatte falde i Dinene, at, saa forekommer det mig, der er en ffæv Anskuelse i det hele Grundlag, hvorpaa Ministeriet har bygget sit Raisonnement, det nemlig, at det var Eiendomsmaengden og ikke Eiendomsbeskaffenheden, som skulde afgjøre, hvem der var Valgberettiget og i hvilken Klasse, de vare valgberettigede eller ikke. Jeg skal nu følge Ministeren paa den samme Vej, han er gaaet, og først henvende Opmærksomheden paa Lehnbesidderne. Jeg vil i saa Henseende fremhæve navnlig een af de af ham benyttede Grunde, hvilken han anførte, idet det var ham om at gøre at godtgjøre, at det ikke var Adelskabet, som hidtil har givet Lehnet sin sande Betydning. Den ærede Minister paastod nemlig, at, hvad det her kom an paa, det var Besiddelsen af Eiendommen under en vis Betingelse, det var det, der her var det Bestemmende. Han sagde: man maa jægge vel Mærke til, at, naar en Borgerlig

ægter en Lehnbesidderinde, saa, naaget han vedbliver at være Borgerlig, faaer han dog den samme Adkomst, idet han nemlig bliver „Lehnseier.“ Nei, mine Herrer! han bliver ikke Lehnseier, han bliver kun Lehnseierproducent, men ikke Lehnseier, han bliver Lehnseierindens Mand og kommer paa hendes Begne til at optræde enkelte Steder, men, dersom Lehnseierinden dør, saa er ogsaa Lehnseieren borte, saa er han ikke Lehnseier, og hvorfor? Fordi han aldrig var det, han var det aldrig, thi hans Stilling er slet ikke den samme, som dens, der er Lehnseier ved og igjennem sin egen Person. — I det af Ministeren Paaberaabte, troer jeg derfor ikke, at vi kunne søge noget Bevis for, at de nærværende Lehnbesiddere, som Lehnbesiddere, have nogen Adgang til Amtsrådet, og jeg holder mig fuldkommen overbevist om, at dersom et Amtsråds Medlemmers Majoritet erklærede ikke at ville modtage et saadant Medlem, saa skulde han have megen Bausselighed ved, efter den nærværende Lovgivning, at erhverve Dom for, at han var berettiget til at have Sæde i Amtsrådet, og uden en saadan Dom kunde han ikke tiltvinge sig Sæde der. Naar man derimod siger: men, fordi han taber sin Berettigelse som Lehnbesidder, derfor taber han ikke sin Berettigelse som Sædegaardseier, thi Sædegaardseierklassen vedbliver, saa indrømmer jeg, at dette er vistnok sandt, men saa bliver Spørgsmaalet: hvorvidt kan denne Sædegaardseierklasse antages ogsaa for Fremtiden at have bevaret denne Rettighed? Ere vi først enige om, at som Lehnbesidder har han ikke længere denne Rettighed, fordi der ingen Lehnbesidder eksisterer mere, saa troer jeg, at vi kunne reducere Spørgsmaalet til det snevreste Omraade, nemlig dertil: kunne Sædegaardseierne bestaae som Valgklasse eller kunne de det ikke? Jeg indrømmer meget gjerne, at Loven beskriver Sædegaardene med mange forskellige Egenheder, men intet Sted har jeg dog endnu seet en Sædegaard beskrive oprindeligt uden med et Tilleg af Frihartkorn. Jeg har seet Uudtagelseslove, som have indrømmet, at Sædegaarde kunde vedblive at betragtes som Sædegaarde, naaget en Deel af deres Frihartkorn